

undtagelsesregel i lighed med den, der gælder på arbejds miljøområdet, hvor anmeldelser fra ansatte generelt skal holdes hemmelige.

Miljøministeriet er ved at udarbejde vejledning til amter og kommuner vedrørende den praktiske gennemførelse af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter på miljøområdet, hvor der bl.a. vil blive udarbejdet eksempler på varslingskrivelser m.v.

2.1.2. Reglerne om forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelse af tvangsindgreb

Reglerne i kapitel 3 (§ 9) i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter er i det væsentlige en lovfæstelse af de hidtil gældende grænser for myndighedernes udførelse af tvangsindgreb (herunder tilsynsbesøg) med hjemmel i deres administrative indgrebsbeføjelser. Det vil fortsat være lovligt, at myndighederne ved hjælp af tvangsindgreb undersøger mulige overtrædelser frem til det tidspunkt, hvor de kan afgøre endeligt, om det er en sag, som de vil anmelde til politiet, og for at politiet kan afgøre, om det er en sag, de – også af ressourcemæssige grunde – kan tage op. Også efter dette tidspunkt vil myndigheden kunne anvende tvangsindgreb, hvis formålet er administrativt, f.eks. at foretage selvhjælpshandlinger, skaffe oplysninger som baggrund for påbud eller indskærpselser eller andre af myndighedens administrative opgaver. Disse regler i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter medfører ikke behov for ændringer af håndhævelsesreglerne i Miljøministeriets lovgivning.

Der kan forekomme tilfælde, hvor tilsynsmyndighederne vil være nødt til at anmode politiet om at foretage ransagning m.v. efter retsplejelovens regler, men det er også tilfældet efter den nuværende praksis. Hvis der mod forventning viser sig praktiske problemer vedrørende afgrænsningen mellem de administrative tvangsindgreb og strafferetsplejen, kan dette tages op i forbindelse med evalueringen i 2006 af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

En undtagelse er havmiljøloven, hvor det foreslås i visse tilfælde at udvide adgangen til at foretage ransagning efter retsplejelovens § 63, jf. nærmere nedenfor afsnit 3.2.1.

Der er endvidere behov for visse præciseringer af adgangsreglerne i nogle af ministeriets love, men dette skyldes de overvejelser, som reglerne om selvinkriminering giver anledning til, og vil blive nærmere om-

talt nedenfor under 2.1.3.2.1 og under omtalen af de enkelte love i afsnit 3.2.

Anvendelsen af reglerne i kapitel 3 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter vil blive nærmere beskrevet med eksempler i den ovenfor omtalte vejledning.

2.1.3. Reglerne om retten til ikke at inkriminere sig selv m.v.

2.1.3.1. Beskrivelse af reglerne i § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter og konsekvenser for tilsyn og håndhævelse på miljøområdet

Reglerne i kapitel 4 (§ 10) i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter bygger bl.a. på praksis om det såkaldte selvinkrimineringsforbud i den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Forbuddet bygger på domspraksis og indebærer, at den, der er anklaget for en forbrydelse, ikke må pålægges at afgive oplysninger, der kan inkriminere ham selv. Menneskerettighedsdomstolens praksis vedrørende den præcise afgrænsning af forbuddet er ikke klar, ikke mindst hvad angår administrative myndigheders anvendelse af oplysningspligter i den fase, hvor myndigheden har en mistanke om, at der er begået et strafbart forhold, men det endnu ikke er besluttet, om der skal rejses straffesag, eller om myndigheden overhovedet vil melde forholdet til politiet.

I § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter er der fastlagt en fortolkning af selvinkrimineringsforbuddet, som medfører, at oplysningspligter ophører med at gælde, når myndigheden har en konkret mistanke om et strafbart forhold, også selv om forholdet endnu hverken er meldt til politiet eller der er truffet beslutning herom. Dette gælder dog ikke, hvis de pågældende oplysninger ikke kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

Oplysningspligterne gælder, uanset om oplysningerne vil afsløre et strafbart forhold, hvis myndigheden ikke har nogen konkret mistanke på det tidspunkt, hvor oplysningerne skal afgives. Resultater af virksomhedens egenkontrol skal således som altovervejende hovedregel fortsat afgives, selv om de viser overtrædelser, da myndighederne normalt ikke har nogen konkret mistanke om overtrædelsen på dette tidspunkt. Tilsvarende vil regler om, at virksomheder m.v. skal indberette forurening eller uheld til myndighederne også fortsat gælde, da formålet med reglerne netop primært er at gøre myndighederne opmærksom